

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ.

ΘΕΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Ομηρικά Έπη: *Ιλιάδα, ραψ. Π, στ. 783 – 817.*

copyright © 2005- 2006

Στους Τρώας πέφτει ο Πάτροκλος αφανισμόν να φέρει
και τρεις φορές κραυγάζοντας τρομακτικώς εχύθη
και άνδρες εννέα τη φορά ροβόλησαν στον Άδη. 785
Αλλ' όταν τέταρτην φοράν ωσάν θεός ορμούσε,
τότε σου εφάνη, Πάτροκλε, το τέλος της ζωής σου·
ότι στην μάχην σου 'λθ' εμπρός τρομακτικός ο Φοίβος.
Και δεν τον είδε, ως έρχονταν, στην ταραχήν της μάχης,
μες στην κατάχνια ολόκλειστος· του εστήθη οπίσω ο Φοίβος, 790
με την παλάμη πετακτήν τού επάταξε τους ώμους
και όλην την ράχιν· κι έστριψαν τα μάτια του Πατρόκλου.
Και ο Φοίβος απ' την κεφαλήν τού επέταξε το κράνος,
που αντήγησε, ως εκύλησε στα πόδια εκεί των ίπων·
και η χαιτή του στα χώματα μολύνθη και στο αίμα. 795
Και ως τότε δεν εγένετο να μολυνθεί στο χόμα
οκάνων λαμπροφούντωτος, που έσκεπε τ' ωραίο
μετατό και την κεφαλήν του θείου Αχιλλέως·
και τότε το 'δωκεν ο Ζευσ του Έκτορος να σκέπει 800
την κεφαλήν του κι έφθανε σ' αυτόν η μαύρ' ημέρα.
Κι εκόπη το μακρόσκιο κοντάρι στην παλάμην
το λογχοφόρο, το βαρύ, και του 'πεσε απ' τους ώμους
με όλον τον τελαμώνα της η κροσσωμένη ασπίδα.
Και ο Φοίβος, του Διός υιός, τον θώρακα του λύει.
Εθεοκρούσθη ο Πάτροκλος, του ελύθησαν τα μέλη 805
και θαμπωμένος έμεινε· και οπίσω με την λόγχην
την κτύπησ' ένας Δάρδανος των ώμων εις την μέσην,
ο Πανθοΐδης Εύφορβος, που επρώτευε των άλλων
στην λόγχην, εις το τρέξιμο και στην ιππομαχίαν.
Όταν πολέμου αμάθητος πρωτήλθεν ιππομάχος, 810
είκοσι άνδρες μόνος του κατέβασε απ' τους ίππους.
Αυτός πρώτος σ' ελόγχισεν, ω Πάτροκλε ιππομάχε,
και δεν σε φόνευσε, κι ευθύς την λόγχην απ' το σώμα
άρπαξε και μες στον στρατόν εσύρθη, δεν εστάθη
να αντιταχθεί στον Πάτροκλον, αν και ξαρματωμένον. 815
Αλλ' ως το χέρι του θεού τον δάμασε και η λόγχη,
προς τους συντρόφους έστρεφε την μοίραν να αποφύγει. _

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Σε ποια κοινωνική τάξη ανήκουν οι ήρωες της Οδύσσειας και σε ποια της Ιλιάδας; Πώς δρουν οι θεοί αλλά και οι δύο κεντρικοί ήρωες στα δύο ομηρικά έπη;

[Μονάδες 4]

2. Ποιο ρόλο παίζει ο Απόλλωνας στην ενότητα; Ο τρόπος με τον οποίο δρα ο θεός στο θάνατο του Πάτροκλου μειώνει ηθικά τον ίδιο ή προβάλλει περισσότερο την ανδρεία του θύματός του; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. [Μονάδες 4]
3. α) Να χωρίσετε το απόσπασμα σε ενότητες με βάση κυρίως τα πρόσωπα που συμμετέχουν στο θάνατο του Πάτροκλου και να δώσετε πλαγιότιτλους. [Μονάδες 3]
- β) Να γράψετε τι προοικονομεί η εικόνα των στίχων 799-800 και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. [Μονάδες 3]
4. α) Αφού μελετήσετε το κείμενο που σας δίνεται να συγκεντρώσετε τα στοιχεία που δίνει ο ποιητής για την προσωπικότητα του Εύφορβου. [Μονάδες 3]
- β) Στο παραπάνω απόσπασμα να βρείτε τα όπλα που χρησιμοποιούσαν οι Ομηρικοί ήρωες και να τα διακρίνετε σε αμυντικά και επιθετικά. [Μονάδες 3]

